

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslų kryptis (šaka) kodas	Kamieninis padalinys	Katedra
Bioenergetika	04P Biochemija 02B Biofizika	Gamtos mokslų fakultetas	Biochemijos ir molekulinės biologijos
Studijų būdas	Kreditų skaičius	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos		konsultacijos	1
individualus	4	seminarai	1

Dalyko anotacija

Šio dalyko tikslas - suteikti doktorantams tiek fundamentalių, tiek naujausiais mokslų tyrimais paremtų žinių apie energetinius virsmus, vykstančius gyvuose organizmuose bei energijos kaupimo ląstelėse molekulinis mechanizmus. Trumpai pakartojus termodinamikos pagrindus bei išanalizavus oksidacijos-redukcijos procesus, apibūdinamos pagrindinės organizmų vartojamos energijos formos, energetinis metabolizmas ląstelės lygmenyje, įvairių ląstelės organelių vaidmuo energijos transformacijoje. Apžvelgiama energiją transformuojančių biologinių sistemų evoliucija, nagrinėjama biologinių membranų struktūra ir vaidmuo kaupiant ir transformuojant energiją. Analizuojama chemiosmosinė energijos transformavimo teorija, medžiagų pernaša per energiją kaupiančias membranas, elektronų pernašos ir H⁺ translokacijos keliai. Nagrinėjamas chemiosmosinis protoninis ciklas, oksidacinio fosforilavimo mechanizmas, elektronų pernašos (kvėpavimo) grandinės, fotosintetiniai protonvaros jėgos generatoriai, metaloproteinų vaidmuo elektronų pernašos grandinėse. Analizuojami ATP-sintazių ir ATP-azių struktūriniai ir funkciniai aspektai, antrinės pernašos per ląstelių membranas mechanizmai. Nagrinėjami ląstelės energetinę būklę charakterizuojančių parametru kiekybinio matavimo metodai.

Pagrindinė literatūra

E. Bakienė. Bioenergetikos kursas Vilniaus universiteto virtualioje mokymosi aplinkoje. Sukurtas 2011 m., nuolat atnaujinamas (<https://moodle.esec.vu.lt>).

R. Daugelavičius. "Ląstelės molekulinė energetika", mokojoji knyga, KTU leidykla „Technologija“, 2008.

D.G. Nicholls, S.J. Ferguson. Bioenergetics 4. Academic Press, 2013.

V. P. Skulachev, A. V. Bogachev, F. O. Kasparinsky. Principles of Bioenergetics, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2013.

Interneto tinklalapis: <http://www.bmb.leeds.ac.uk/illingworth/oxphos/>

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	mokslų laipsnis	pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslų kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Elena Bakienė	Dr.	Doc.	N.Ryškevič, S.Juršėnas, P.Vitta, E.Bakienė, R.Gaska and A.Žukauskas. Concept design of a UV light-emitting diode based fluorescence sensor for real-time bioparticle detection. Sensors and Actuators B: Chemical. 2010, Vol. 148, Iss. 2, p. 371-378. B. Pudziuvyte, E. Bakiene, R. Bonnett, P. A. Shatunov, M. Magaraggia and G. Jori. Alterations of <i>Escherichia coli</i> envelope as a consequence of photosensitization with tetrakis(<i>N</i> -ethylpyridinium-4-yl)porphyrin tetratosylate., Photochem Photobiol Sci. 2011, Vol. 10, iss: 6, p: 1046-1055.

Patvirtinta GMF Taryboje 2015 m. 03 mėn. 13 d., protokolo Nr. 3

Dekanas Prof. O. Rukšėnas